

Teksti: Isto Auto, Sähköinfo Oy Tekninen asiantuntija
Kuvat: futureimagebank

Onko talosi sähköistys ajan tasalla?

Jos pientaloissa haiskahtaa ummehtuneelle tai tunkkaiselle, selvitetään yleensä viipymättä, mistä haju johtuu – ettei vain home... Mutta jos kodin tai kesämökin sähkölaitteet ja sähköasennukset ikääntyvät, kuluvat tai vaurioituvat, ei synny outoja hajuja eikä aina edes ulkoisesti voi päätellä niiden kuntoa.

Sähköasennusten kuntoa ei aina pysty yksinomaan päältäpäin arvioimaan. Siksi remonttia suunniteltaessa kannattaa teetättää sähköalan ammattilaisella sähköasennusten vähintään kuntoarvio tai perusteellisempi kuntotutkimus, joka voi sisältää myös turvallisuustarkastuksen ja usein lisäksi energiakatselmuksen. Toki itsekin voi havaita rikkoontuneet pistorasioiden ja kytkimien kannet, mutta keskuksen löysien liitosten tai ylikuormituksen selvittämiseen tarvitaan sähköammattilaista tietoinen ja mittareineen.

Kuntoarvio on arvio asunnon sähköjärjestelmien ja sähkölaitteiden nykyisestä teknisestä ja toiminnallisesta tilasta.

Yleensä se tehdään asunnon pitkän tähtäimen käytön suunnitteluun ja rahoituksen tarpeita varten. Kuntoarvioija tekee havaintoja systemaattisesti tekemällä käyttäjähaastatteluja, tutkimalla käytettävissä olevia dokumentteja sekä tutkimalla järjestelmiä silmämääräisesti.

Kuntoarvioija ei pura laitteiden rakenteita tai tee mittauksia. Sähköjärjestelmien kuntoarvion tekemiseen on syytä käyttää sähkö- ja telealan ammattilaista, sillä arvioija tekee johtopäätökset oman ammattitaitonsa ja kokemuksensa perusteella.

Sähköammattilaisen tekemä kuntotutkimus

Tarkemman tiedon asennusten kunnosta ja käytettävyydestä antaa perusteellinen kuntotutkimus. Se kertoo myös näkymättömissä olevien sähköjohtojen, rasioiden ja putkitusten kunnosta, sähköasennusten toimivuudesta ja energiansäästömahdollisuuksista.

Kuntotutkimus kannattaa varsinaisten sähköasennusten lisäksi teettää myös puhelin- ja antenni-

järjestelmille. Kuntotutkimuksen tekijä laatii talosi sähköasennusten ja sähkölaitteiden kunnosta raportin, jossa on esitetty mahdolliset turvallisuuspuutteet ja virheet. Raportissa on myös ehdotuksia energiatehokkuuden ja laitteistojen toimivuuden parantamiseksi.

Sähkö- ja teleurakoitsija pystyy hetkessä toteamaan, ovatko talosi sähköasennukset ja -laitteet kunnossa. Samalla hän voi parantaa asennuksia esteettisesti toimivammiksi ja lisätä esimerkiksi uusia pistorasioita. Pistorasioiden lisäyksilläkin voidaan helposti parantaa vanhan asunnon turvallisuutta, kun irrallisten jatkojohtojen käyttötarve näin vähenee.

Voit itse tarkistaa, löytyykö kuntotutkimusraportista tai -selvityksestä vastaukset mm. seuraaviin kysymyksiin:

- Ovatko asunnon sähköpiirustukset, käyttöohjeet ja muut sähkön ja sähkölaitteiden käytön kannalta tärkeät dokumentit tallessa?
- Onko liittymisjohto kunnossa

ja riittävä? Pitääkö se muuttaa maakaapeliksi?

- Toimivatko suojalaitteet (esimerkiksi sulakkeet) usein? Millaisissa tilanteissa?
- Onko sähkökeskus varusteinen turvallinen, ehjä ja toimiva?
- Ovatko suojaukset sähköturvallisuuden kannalta riittävät ja kunnossa?
- Esiintyykö valaistuksessa tai muussa sähkön käytössä epämääräistä vaihtelua?
- Onko sisä- ja ulkotilojen valaistus riittävää, toimivaa ja turvallisuuden kannalta kunnossa?
- Onko säädettävyys riittävää?
- Onko pistorasioita riittävästi, oikeissa paikoissa, sopivalla käyttökorkuudella ja ovatko ne turvallisuuden kannalta kunnossa?
- Ovatko valaistuksen kytkimet kunnossa, oikeissa paikoissa ja toimivatko tarkoituksenmukaisesti?
- Onko puhelin- ja antennipistorasioita riittävästi ja oikeissa paikoissa?
- Ovatko käytössä olevat sähkölaitteet turvallisia, oikeissa paikoissa, toimivia, riittävän energiatehokkaita ja tarkoitustenmukaisia?
- Millä muutoksilla, korjauksilla ja toimenpiteillä voin vähentää sähkön kulutusta tai parantaa muuten energiatehokkuutta?

Omien tarpeiden selvitys

Sähköistysratkaisujen valinta vaikuttaa merkittävästi rakennuksen toimivuuteen, asumismukavuuteen, energiatalouteen ja myös asunnon arvoon. Pohdi perheesi kanssa yhdessä, mitä tarvitset ja haluat kotisi sähköistykseltä.

Selvitä jokaisen perheenjäsenen toiveita ja tarpeita – myös harrastuksia – jo ihan rakennus- tai perusparannushankkeen alkuvaiheessa. Tehdäänkö jostain huoneesta kotitoimisto atk-laitteineen tai musiikki- ja tv-keskus? Vai onko jokaisella perheenjäsenellä oma henkilökohtainen tietokone ja televisio huoneessaan? Pidetäänkö autotallia korjaus- ja puutyöverstaana vai onko se ainoastaan auton säilytyspaikka?

Kuntotutkimuksen yhteydessä tehdään mittauksia ja laaditaan raportti.
Kuva: Sähköala Koti

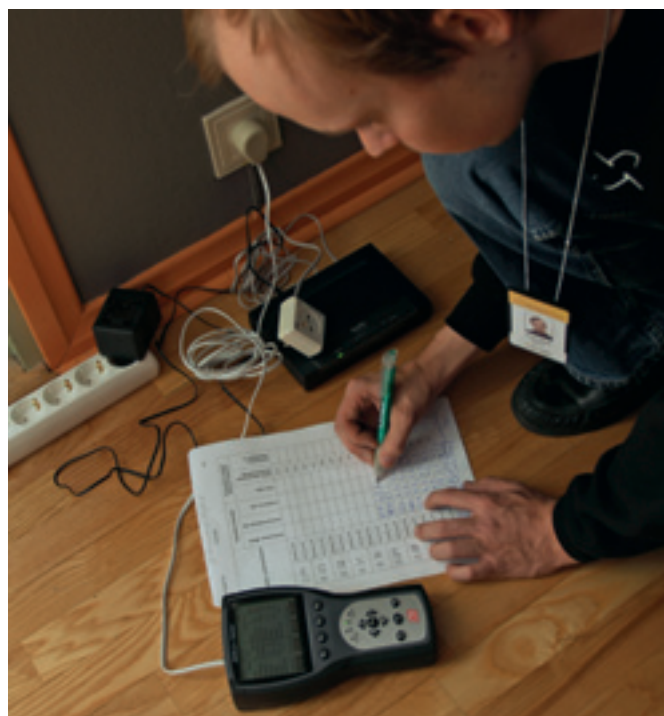
Mitä piha-alueilla ja parvekkeilla puuhaillaan? Tarvitaanko lisävalaistusta tai pistorasioita? Mikä lämmitysmuoto olisi meille kätevin?

Teetä sähkötyöt ammattilaisella

Kaikissa sähkötyöissä on keskeistä sähkö- ja paloturvallisuus. Siksi

sähkötyöt ei saa tehdä kuka tahansa, vaan tekijän täytyy olla merkitty Turvatekniikan keskuksen urakoitsijarekisteriin ja hänellä itsellään tai hänen palveluksessaan olevalla sähkötyöiden johtajalla on oltava sähköpätevyys 1 tai 2.

Mikäli asennustyöt tekee rekisteröidyn urakoitsijan sijasta joku muu, ongelmia on odotettavissa. Ammattitaitoinen sähkösuunnittelija ja sähköurakoitsija osaa soveltaa asennusmääräyksiä ja -ohjeita niin, että kotien sähköistykset pystytään toteuttamaan

Lattiarakenne ei kostu ja mukavuus paranee mukavuuslämmityksellä.
Kuva: Devi Oy

turvallisesti ja oikein toimivasti. Sähköasennukset tehdään sähkösuunnitelman pohjalta. Pientalon sähkösuunnitelman tekee usein sähköurakoitsija.

Sähköurakoitsijoissa on valinnan varaa. Sähköalan pelisääntöjä ovat sitoutuneet noudattamaan vain järjestäytyneet urakoitsijat. Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry:n jäsenet noudattavat liiton jäsenyyssehtoja, joihin kuuluvat mm. sähköurakoinnin eettiset säännöt. Puhelin-, antenni- ja yleiskaapelointityöt voit teettää joko sähköurakoitsijalla tai erityisellä teleurakoitsijalla.

Kun valitset sähkö- ja teleurakoitsijaa, selvitä paikkakunnallasi toimivat tekijät. Kysele suosituksia tuttaviltasi, joilla on kokemusta oman talon rakentamisesta tai sähköremontista. Tietoja saat myös internetistä osoitteesta urakotsija.fi. Sieltä saat tietoa sähkö- ja teleurakoitsijoista useilla hakukriteereillä.